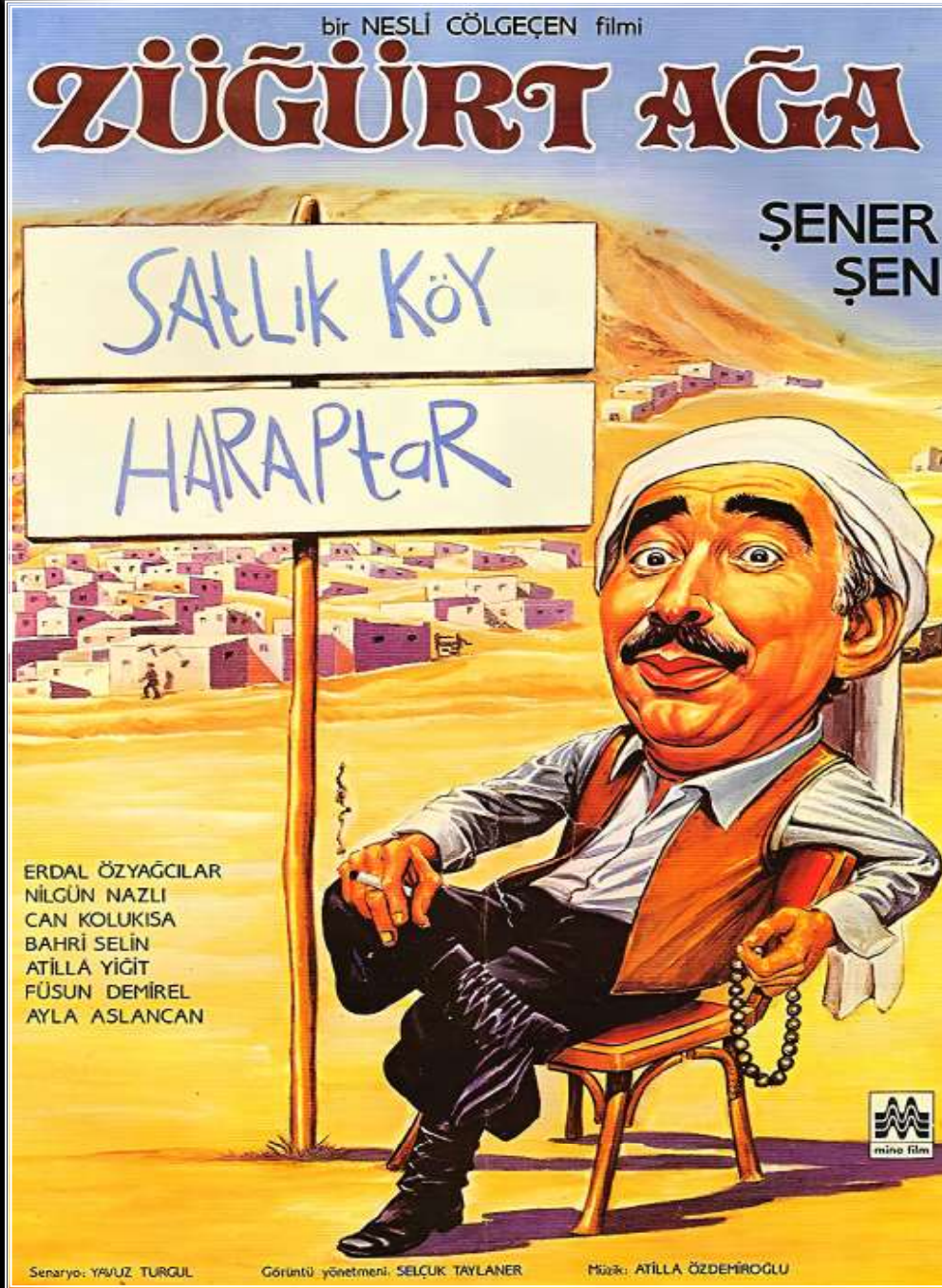

A  ı k k a r a

Hayâtlı, kayalı, hakka dayalı dergi

- ◆ Neyzen Tevfik ◆ Musa Serin ◆ Tacettin Şimşek
- ◆ Nurgül Kaynar Yüce ◆ Hacı Musa Tuncer ◆ Halit Yıldırım
- ◆ Haluk Tanrıverdi ◆ Cahit Can ◆ İhsan Nazik ◆ Mehmet Pektaş
- ◆ Mustafa İmir ◆ Yasin Şen ◆ Osman Akçay ◆ İbrahim Berber
- ◆ Şükrü Atay ◆ Hülya Tozlu ◆ Ömer Kara ◆ Ökkeş Maraşî
- ◆ M. Nihat Malkoç

81 Sayı 21 Kasım 2024

Havale

◆ Neyzen Tevfik

Hakkı Süha'ya

Düzelmeyen şu âlemin işini
Ulu Tanrı'm olan nûra bıraktım.
Sabreyledim, kırk yıl sıktım dişimi,
Gün görmeyi nefh-i sûra bıraktım.

Avrupa'yı, siyaseti, planı,
Devletlerce, uydurulan yalanı,
İngiliz'i, Fransız'ı, Yunan'ı,
Felek denen şu kambura bıraktım.

Enver'ini, Topal'ını, Şaşı'yı,
Sakallı'yı bizim Çeribaşı'yı
Malta'daki tavşanlara aşığı
Vurmak için bir doktora bıraktım.

Tetkik ettim her mesleği, her dini,
Bulamadım gamsız bir tek ferdini.
Anlatmak için Siyonist'e derdimi,
Marko Paşa ile Tûr'a bıraktım.

Bin bir asrı doğururken bir gece,
Güvenilmez bu feleğe zerrece
Bak tarihe saltanatlı bir nice
Süleyman tahtını mûra bıraktım.

Çok krala çalkayınca eleği,
Hâkim ettim kazma ile küreği,
Milyarlarca mehpâreyi, meleği
Mezar gibi bir çukura bıraktım.

Görsün cihan serseriler pîrini,
Vallaha da vermem Türk'ün yerini.
Müselleste olan üçün birini,
Konstantin'le Anzavur'a bıraktım.

Kulak asmam gürültüye, sese ben,
Baktım kalbim ile pîşe, pese ben.
Yeri göğü yapan mühendise ben
İrfan adlı bir mezura bıraktım.

Feylesofa kaptan etsem Papi'yi,
Göremezler fırtınayı, tipiği.
İspermeçet-zâde ile Kirpi'yi
Mihrân ile Haçador'a bıraktım.

Dilencilik yetmez gibi eline,
Dâr'ül-hikme çıktı hakkın halline,
İstibrayı sürsün Frenk eline,
Meseleyi bir kubura bıraktım.

Yeni sahne zannetme ki bozuktur,
Piyesine hırlayanlar buçuktur,
İnci midir sancı mıdır ne çoktur,
Kemiğini direktöre bıraktım.

Deli Neyzen al mansuru destine,
Teraneye selam yolla dostuna.
Matbuatın masasının üstüne
Seyyah iken kırık billur bıraktım.

Tıp Fakültesi Hastanesi, Haydarpaşa
12. 01. 1337 (12 Ocak 1921)

A Ç İ K K A R A

Hayâli kayalı hakka dayalı dergi

Yapımcı: Tayyib Atmaca Yönetmen: Mehmet Pektaş

Set Amiri: Halit Yıldırım Afiş: Yeşilçam Hatırası

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Sosyal Yardım Müdürlüğü Kahramanmaraş
Sesleşme: 0535 391 92 50 Dükân: www.acikkara.com e-mektup: acikkaradergi@gmail.com

81. Sayı Kasım 2024 ISSN-0106417 (edergi)

İtin Bayramı

◆ Musa Serin

Davula vurulsun, ötsün zurnalar
Vallahi bu bayram "it" in bayramı
Halaylar çekilsin dağılsın efkâr
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Köpekler sürüsün atın leşini
Papaya yollayın "it" in leşini
Fosseptik çukura itin leşini
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Verin köpeklere kurtlar düşünce
Biden'e gönderin, koksun şişince
Cehennem sığağında yansın pişince
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

İtlere verin de işe yarasın
Saklansın kemiği aşı yarasın
Âleme ibrettir başa yarasın
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

İtler yemez ise kenefe atın
Alan olur ise çıkarıp satın
Nöbet de tutulsun üstünde yatın
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

"Okyanus ötesi" cami kilise
Havrası da olsun fetva var ise
Kurdeleyi Papa kessin gelirse
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Mezarın yanına koyun mendili
Akarsa sümüğü tutarsa eli
Salyası yanında silinsin dili
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Köpeklik itlerin şanında vardır
Leşini sürümek itlere kârdır
Parça parça yemek taze bahardır
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Yayılsın kokusu Beyaz Saray'a
Razı olsun Tıramp verilen paya
Yalasin dudağın çıkınca foya
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Bir pay da İsrail'e gönderin
En güzel paketle götürüp verin
Sofra Binyamin'in önüne serin
Vallahi bu bayram "it" in bayramı

Nigâr Hanım Vay/On İki-İltifatta Sınır Yok Tenkide Tahammül

◆ Tacettin Şimşek

Nigâr Hanım ne kadar Doğuluysa o kadar da Batılıydı. O gelince Mihri, Zeynep, Fitnat, Şeref ve Leyla Hanımların, yani cümle kadın şuaranın pa-bucu dama atılmıştı.

Darülfünun edebiyat müderrisi Bekirzâde Naz-miye Nazan Hanım, şairle ilgili bir risalesinde “güftesi garplı, bestesi şarklı” demişti onun için.

Nigâr Hanım’ın Fransız usulü salon toplantıları yanında Boğaz’daki sandal gezintileri de meşhur-du. Bu gezintilerin yakın şahidi Abdülhak Şinasi, Boğaziçi Mehtapları’nı tasvir ederken şöyle diyor-du:

“Nigâr Hanım’ın kayığı Rumelihisari’ndeki yalı-sından çıkar, geceleri bülbüller içinde çağlayan Bal-talimanı’ndan, Emirgân’ın büyük bahçeler içinde-ki büyük yalıları önünden geçer, Kalender’e uğrar, bahçesinde saz varsa önünde bir müddet duraklar, sonra karşı sahile varır, Kanlıca Körfezi’ne ve Kü-çüksu Deresi’ne girer, Göksu önünde birkaç defa dolaşır, bazen de Bebek Bahçesi’nin önüne gelir ve sonra akşam sular kararınca, görmüş ve geçirmiş bir gönülle yalısına dönerdi.”

Ruşen Eşref, onunla ilgili olarak *Diyorlar ki* kita-bında şunları yazıyordu:

“Nigâr Hanımefendi cidden pürüzsüz konuşurdu. Sanıyorum ki sözlerinde, kolaylıkça, Fransızcanın Türkçeden, Türkçenin Almancadan, Almancanın Rumcadan, Rumcanın Fransızcadan farkı pek azdı. Salonundaki misafirlere bunlardan hangisiyle hitap ederse etsin, her vakit, ne ince ne de kalın sesinin tatlılığı, kelimelerine daha fazla heyecan, muhata-bına daha fazla dinlemek arzusu verirdi.”

Nigâr Hanım’a ve eserlerine akademinin ilgisi inanılmazdı. Göz kamaştırıcı bilimsel çalışmalara imza atıldı. Hakkında beş yüksek lisans, iki dokto-ra tezi hazırlandı. Hepsi de Nigâr Hanım’ın edebi-yat tarihindeki yerini ve önemini tespitiye yönelikti. *Nigâr Hanım’ın Şiirlerinde Belgisiz Zamirler*, *Nigâr Hanım’ın Kitap Kapakları Üzerine Bir İnceleme*, *Nigâr Hanım’ın Boğaz’daki Yalısının Mimari Özel-*

likleri, *Nigâr Hanım’ın Giyim Kuşam Zevki*, *Şiir Meclisleri Bağlamında Şair Nigâr Hanım*, *Nigâr Hanım’ın Salonundaki Yağlı Boya Tablolar*, *Nigâr Hanım’ın Beden Dili...*

Muharrirler Birliği Nigâr Hanım’a kitap yayım-ladığı yıllarda büyük ödül, yayımlamadığı yıllarda özel ödül veriyordu.

“Nigâr Hanım’ın yalnız yazıları değil, giyinişin-den, misafir kabul edişine kadar bütün hayatı sa-natkârane idi.”

Tayfun Cemil yukarıdaki cümleyi Hikmet Feri-dun’un bir yazısında okumuştur. Doğruya doğru, kendisi de aynı fikirdeydi. Hanımefendiyle henüz üç kere müşerref olmuştu ama aynı kanaati yürek-ten paylaşıyordu.

Hanımlar Âlemi Gazetesi’nin meşhur anketini hatırladı.

“Nigâr Hanım kahveyi nasıl sever?” diye sor-muştu gazete ve bütün okuyucular doğru cevap vermişti.

Maruf Adnan, “Kim ne derse desin, Nigâr Ha-nım kahveyi nasıl severse sevsin, kesinlikle şekerli içer.” iddiasındaydı.

Aksini savunanlarla bahse tutuşmaya hazırды.

“En iyisi kendisine sormak,” dedi Ender Sudi.

“Olur, soralım.” dedi Maruf Adnan.

Sordular.

Nigâr Hanım, “Yanıyorsunuz, Maruf Adnan Bey,” dedi.

“Asla yanılmam.” dedi Maruf Adnan. “Adım ka-dar eminim.”

Nigâr Hanım kızar gibi yaptı.

“Ay, siz benim içtiğim kahveyi benden iyi mi bi-leceksiniz?” diye sordu gülerek.

“Ben bilirim.” diye göğsünü yumrukladı Maruf Adnan.

“Ama nasıl?” diye sordu Nigâr Hanım.

“Şöyle ki,” diye başladı Maruf Adnan. “Kahve nasıl olursa olsun, siz fincana dokununca şekerli kahve olur, efendim.” dedi gülümseyerek.

Nigâr Hanım’ın yüzü allak bullak oldu. Bir süre ne diyeceğini bilemedi.

“Ay, çok iptidaisiniz, Maruf Beyciğim.” dedi sonunda.

Maruf Adnan büyük bir iltifat duymuş gibi kendinden geçti.

“Teveccühünüz, efendim.” dedi. “Size layık değil ama...”

Maruf Adnan gibi hayranları “Nigâr Hanım Meftunları” (NİHAM) diye bir cemiyet kurdular. (İlm-i nücumu göre ileride bu meftunlar, “fanlar”, hatta “fanatikler” olarak anılacak.)

Mitolojilerden isimler arakladılar onun için. Avrupa takılanlar Afrodite, Venüs gibi sıfatlar kullandılar. Yerli ve millî takılanlar da “bizim Tomris’imiz, Mama Hatun’umuzdur o.” dediler. Genceli Nizami’nin hemşehrisi ve çağdaşı olan ilk kadın şairemize nispet ederek “Nigâr Hanım bizim Mehtîmizdir.” diyenler de vardı.

(Bu ölçsüz mübalağalar bize Acemlerden geçmiş olmalı.)

Nigâr Hanım lütfedip Anadolu matbuatına destek olmak amacıyla *Bedir* mecmuasına da bir şiir gönderdi. Neşriyat müdürü Ziyaeddin Hikmet, şiiri neşredilmeye değer bulmayınca Nigâr Hanım olgunlukla karşıladı. Ziyaeddin Hikmet’e hürmeti vardı.

Ancak haberi duyan NİHAM üyeleri küplere bindi.

“Sen kim oluyorsun da Nigâr Hanım’ın şiirini neşretmiyorsun?” diye Ziyaeddin Hikmet’e telgraflar çektiler. Yetmedi, mecmuanın yazıhanesini taşladılar; camı çerçeveyi indirdiler. O da yetmedi, Ziyaeddin Hikmet’i tartakladılar.

Onların nazarında her şey tartışılabilirdi ama Nigâr Hanım asla!

Onun gözle görülmez ama herkesin peşinen kabullendiği eşsiz bir dokunulmazlığı vardı.

Kim onun hakkında olumsuz bir cümle kurmaya

kalksa lafı ağzına tıkamak lazımdı. Veleve ki, edebiyat tarihine geçmeye aday büyük şairler, yazarlar, münekkitler olsun. İş, Nigâr Hanım’ı değerlendirmeye geldi mi herkes sözünü tartmak ve muhtemel olumsuz yargılarını yontmak, onu da yapamıyorsa yutmak zorundaydı.

Şair Süleyman Nazif bir şiir meclisinde “Kadınların Hâmîd’i” olarak tasvir ettiği Nigâr Hanım’ın yazarlığının şairliğinden daha güçlü olduğunu söyleyince kıyamet koptu. Nigâr Hanım’ın fanatikleri Süleyman Nazif’i topa tuttular:

“Sen şiirden ne anlarsın, fosil?” diye çıkışanlar oldu.

“Dâussıla, Türk İlahisi gibi manzumeler yazmak ne ki? Feryad gibi bir şiir yaz da görelim.” diyenler oldu. Süleyman Nazif’in, Nigâr Hanım’ı kışkandıranı telaffuz edenler çıktı. Herkes Nigâr Hanım’ın hususi korumalığına soyunup etrafında kalkan oldu. Bu arada birkaç cılız sesin “Yok canım, Süleyman Nazif latife yapmıştır.” dediği duyuldu.

Şair Leyla Hanım’la edebiyat tarihçisi Fuad Köprülü de Nigâr Hanım’ın düzyazılarını daha başarılı bulduklarını yazınca fanatiklerin linç girişiminden paylarına düşeni aldılar.

Oysa “Eserlerinin değeri, bir kadın kalbinden koptuğunu gösteren samimiliği, geniş şöhretiyle, hiç mübalâğaya düşmeyerek iddia olunabilir ki Nigâr Hanım şimdiye kadar yetişen Türk şairlerinin en büyüğüdür.” diyen de aynı Fuad Köprülü’yü.

Basılı, yazılı, görsel, sosyal, asosyal bütün medyalarda o vardı. Sizin “Sosyal medyayı etkin kullanıyor.” dediğiniz zevat, bu hususta Nigâr Hanım’ın eline su dökemezdi.

O her zaman ve her mekânda zirvedeydi.

Doktor Hanım

◆ Nurgül Kaynar Yüce

Alnıma dokunsan yanar ellerin
Ateşim düşmeyen kor Doktor Hanım
Sebebi muamma bu alevlerin
Başımda yanardağ var Doktor Hanım

Nefesim daralır sızlar boğazım
Yıprandı ses telim çıkmaz avazım
Rahat solumaya bir soluk lazım
Öldürecek beni çor Doktor Hanım

Solurken göğsüme bir hançer batar
Sanki kuluncumda Ahırdağ yatar
Azrail uzanmış elimi tutar
Bu dertten kurtulmam zor Doktor Hanım

Öksüre öksüre kısıldı sesim
Derdimi demeye yetmez nefesim
Kalmadı zerrece yaşam hevesim
Ben söyleyeyim sen sor Doktor Hanım

Ciğerimden pare pare kan gelir
Yaşlanan ruhuma nasıl can gelir
Belki nekahet bulurum gün gelir
Kortizon istemem dur Doktor Hanım

Kozalak derdimi hiç dindirmedi
Zerdeçal, zencefil fayda vermedi
Taş nanesi bile hiç geçirmedi
Artık şu iğneyi vur Doktor Hanım

Astımım derdime müzmin dediler
Çare bulamadı kırklar yediler
Ömür leğeninde dertle yudular
Nurgül'ün hâlini gör Doktor Hanım

Çor: Öksürük

Terkedim Galan

◆ Hacı Musa Tuncer

Bundan kerli here heçe gendimi
Üzmüyom gardaşım, tergedim galan
İstif bozup kör cahille dengemi
Bozmuyom gardaşım, tergedim galan.

Sabırla dost oldum ne yapıp edip
Kalkanın yerine oturmam gedip
Halakayı zırt pırt kolaçan edip
Gezmiyom gardaşım, tergedim galan.

Günü gün ediyom artık felekten
Görür görmez gaytarıyom şeekten
Geçirmem kalını ince elekten
Süzmüyom gardaşım, tergedim galan.

Harmanda ne varsa dökdüm açığa
Dakmıyom kelleme, tüme, buçuğa
Öyle durduk yere çoluk çocuğa
Gızmıyom gardaşım, tergedim galan.

Gulak asıp garışmayın işime
Medet umup dakılmayın peşime
Asıdayı bile vurup dişime
Ezmiyom gardaşım, tergedim galan.

Azâbî yenice vardı farkına
İnceden dokunsa kopar fırtına
Tükürmüşüm boş dünyanın çarkına
Yazmıyom gardaşım, tergedim galan.

Vukuatlı Arılar

◆ Halit Yıldırım

Bizim köyde erkeklerin en çok anlattığı iki hatırası vardır. Birisi askerlik, ikincisi de amelelik için gittikleri Ankara'dan gurbet hatıraları... O gün bizim evde herkes "Ben askerdeyken..." diye başlayan cümleler kurarak sırayla askerlik hatıralarını anlatmaya başladı.

Culuk'un Hamdi bölük komutanından yediği dayağı ballandıra ballandıra öyle bir anlattı ki bizim bile canımız çekti "Böyle bir dayak da keşke biz yeseydik." diyecek olduk. Tevekkeli dememişler dayak bile nasibinen diye. Kel Savaş da gece kışladan kaçıp sinemaya gittiğini anlattı. Sinema dönüşü tel örgülerden geçerken dikenli tellere takıldığını, kurtulmak için uğraşırken taburdaki köpeklerin ona saldırdığını, devriye gezen nöbetçi astsubay az daha geç kalsa köpeklerin kendisini parçalayacağını öyle bir anlattı ki gülmekten yarılacaktık. Hele "Valla komutanın dayağı bizim köpeklerin dişleri yanında okşama gibi geldi." deyince zaten bizde kayış kopmuştu. Abdulla'nın Ömer de eşkıyaları nasıl enselediklerini anlattı. Onun hikâyesi de ayrı bir garabet işi. Onlar da gece dağda pusu atıp aranan üç eşkıyayı kısıkrak yakalamışlar. Lakin dağdan inip karakola varmadan diğer eşkıyalar bunları pusuya düşürmüşler ve arkadaşlarını kurtarmışlar. Bunların da elinden tüfeklerini alıp kaçmışlar. Allah'tan insaflıymışlar da tüfekleri yol üstünde bir çeşmenin yanındaki ağaca takıp gitmişler. Askerler ceza alırız diye bu işi üstlerine söylememişler. Bizim İt Yaşar'ın da üzerine zimmetli Reo çalışmamış. Bölük komutanı "Yarın sabah bu araç çalışmazsa şart olsun seni bu arabaya at diye koşarım." diye tehdit edince o da kademedeki bir arkadaşıyla diğer bölükteki başka bir Reo'nun motorunu söküp değiştirdiklerini anlattı. Bu iki uyanık her iki kamyonun motorunu sabaha kadar monte etmişler ve kendilerinden emin bir şekilde aracın içinde uykuya dalmışlar. Ertesi günü sabah içtimasında marşa basmışlar ki tık yok. Onların değiştirdiği Reo ise gümbür gümbür çalışıyormuş. Bölük komutanları bu ikisini de bir güzel pataklamış. Bunlar ava giderken avlandık mı diye gidip öbür bölüğün kamyonun şoförüne "Bu araç nasıl çalıştı?" diye sormuşlar. O da "Valla benim Reo'nun aküsü bitikti. Her sabah takviye ile çalıştırıyordum. Bu sabah takviye yapmak için kaputu açıp baktım ki benim aküyü birisi değiştirmiş. Lakin kutup başını gevşek bırakmış. Kutup başını sıkıştırıp marşa basmamla Reo çalışıverdi.

Bizim kademeci değiştirdi herhalde diye ona sordum. Yemin şart etti ben elimi sürmedim diye. Ne oldu ben de anlamadım." demiş. Meğer bizim yavruarın aracı, akü kutup başı gevşek olduğu için çalışmıyormuş. Aküyü kontrol etmek akıllarına gelmediği için o gece motoru akülerle birlikte değiştirmişler. Buna da epey güldük.

Herkes bir tur askerlik hatırasını anlatınca sıra bana gelmişti. Benim de aklıma şu hatıram geldi başladım anlatmaya.

"Efendim, İstanbul'daki acemi birliğinden Haskale'ye usta birliğine dağıtım olmuşum. Birliğe teslim olur olmaz nöbetler de başlamıştı. O gün öğle vakti kışlanın doğu tarafındaki demir kulelerde nöbet tutacaktım. Başımızda aksi bir nöbetçi onbaşı vardı. Nöbet mahalline vardığımızda nöbeti değiştirdiğim üst devre bizi kulübenin merdivenlerinde karşıladı. Ben nöbeti devralınca onbaşı: 'İrfani nöbeti yukarıya çıkıp nöbet kulübesinde tutacaksın. Bölük komutanı seni kulübe dışında görürse dayağı yersin.' diye tembih etti.

Ben de 'Tamam' deyip demir basamakları tırmanarak kulübenin içine girdim. Girdim girmesine emme ben içeri girer girmez etrafımı eşek arıları sarmasın mı? Panikleyip ellerimi sallayınca arılar daha da bir kızdı. Elimi, yüzümü sokmaya başladı. Ben can havliyle kendimi dışarı attım emme kafam gözüm davul gibi şişti. Bir de baktım bizim nöbetçi onbaşı ve nöbet devriyesi hakır hakır gü-lüyorlar.

Ben fenalaşıp yere yığılınca hemen bana doğru koşular. Gerisini hatırlamıyorum. Gözümü açtı-gımda revirdeydim. Kolumda serum takılı, başımda da Tabip Üsteğmen ve sıhhiyeler bekliyor. Ben kendime gelince Üsteğmen:

'Haydi gözün aydın, kefeni yırttın İrfani.' demez mi?

Meğer benim arı sokmasına alerjim varmış. Neredeyse ölecekmişim. O kulübeyi eşek arıları istila ettiği için nöbet dışarıda tutuluyormuş. Kulübeye girmek de yasakmış. Nöbetçi onbaşı ve benim nöbeti devraldığım İzmirli Suat güya bana şaka yapmışlar.

Bundan sonrası da ayrı bir filim... Bizim olay ta tabur komutanına kadar varmış. Tabur komutanı:

'Arı sokan eri bir ay hava değişimine yollayın. O hayvanları da ifadesini alıp buraya getirin.' demiş.

Bölük komutanı da postasını ve yazıcıyı çağırıp tabur komutanının emrini virgüline dokunma-

dan aktarmış:

‘Arı sokan eri bir ay hava değişimine yollayın. O hayvanların da ifadesini alıp bana getirin.’

Komutanın postası sivri zekâlı Urlalı Ramazan ve bölük yazıcısı Şopar Ayhan, ‘Emredersiniz Komutan’ım!’ diye birer topuk selamı çaktıkları gibi dışarı fırlamışlar. Fırlamışlar ama almış bunları bir düşünce.

Şopar Ayhan:

‘Ayvancâğızların ifadesi nasıl alınacak be ya?’ deyince Urlalı Ramazan,

‘Tertip emir demiri kesipduru. Nöbet kulübesine daktiloyla getcez, ben soruları sorcen sen de ne duyarsan onu yazıvecen. Gerisi komutanın bilceği iş gari.’ demiş.

Şopar Ayhan kafasını kaşımış:

‘Bre susak sen delirdin mi be ya? İrfani’yi angı arının soktuğunu ne bileceğiz? İçerisi arı kaynıyordur.’ deyince Ramazan dâhiyane bir fikir atmış ortaya.

‘O zaman bir yerden iki arı bulup kendimizi sokturmadan yakalayıp bir kibrit kutusuna atalım. Kutunun ağzını yapıştıralım. Sonra da dümenden bir ifade tutanağı düzenleyelim.’ demiş.

Şopar Ayhan bu işten bir şey anlamamış olacak ki yine sormuş:

‘Bre susak! Arıların dilini mi biliyoruz ki onların ifadesini alacağız?’

Ramazan bu, şeytana pabucunu ters giydirir:

‘Sen bu işi bene bırak bizim oğlan seyredip dur! Bugün öğle yemeğinde üzüm olacaktı. Yemekhaneye üzümler sabah teslim edilmiştir. Nasıl olsa üzümlere arılar gelmiştir. Ben şimdi iki tene yakalar gelirim.’ demiş ve koşmuş yemekhaneye.

Gerçekten de o gün öğle yemeğinde üzüm çıkacağı için yemekhanede kasalarla üzüm ve üzerinde bir dünya eşek arısı varmış. Hemen eline bir el bezi bir de bardak alıp birkaç arıyı bardağın içine atmış. Sonra da büyük bir maharetle bunları kibrit kutusuna sokmayı başarmış. Tekrar koşup bölük yazıhanesine dönmüş. Elindeki kibrit kutunun üzerine de “VUKUATLI ARILAR” yazmış. Sonra yazıcı Şopar’a dönmüş.

‘Bizim oğlan takıve baken daktiloya bir kâğıt sonra yazıve dediklerimi: TUTANAKTIR!’

Şopar Ayhan daktiloya üç nüsha ve aralarına iki karbon kâğıdı yerleştirerek kâğıda TUTANAKTIR yazıp Ramazan’a dönmüş. Ramazan başlamış ifade tutanağı metnini söylemeye.

‘11 Ekim 958 günü saat 14:30 sularında Hasan-kale Doğukışla Taburu’nun kuzeydoğu cihetinde bulunan 5 numaralı nöbet kulübesinde Er İrfani Yılmaz’ı sokarak hastanelik eden arılardan iki ta-

nesi tarafımızca tevkif edilerek zanlıların ifadesine başvurulmuştur.’

Ramazan kibrit kutusunu eline alıp arılara:

‘Adınız, soyadınız?’ diye sormuş. Sonra kutuyu kulağına yaklaştırmış, tek duyduğu ‘Vız vız.’ Sonra da Ayhan’ın kulağına yaklaştırmış kutuyu.

‘Ne duydun?’

Şopar Ayhan saf saf:

‘Valla tertip bunlar vız vızdan başka bir şey demiyö be ya!’ deyince Ramazan,

‘Yaz’ demiş, ‘Zanlılara soruldu. Adınız, soyadınız? Zanlılar ağız birliği ederek ‘Vız vız!’ dediler. Sonra kendilerine: ‘Kamuya ait bir mekânı istila ettiğiniz ve kamuya ait bir eri sokmak suretiyle iş yapamaz hâle getirildiğiniz için tevkif edildiniz. Olay günü neredeydiniz?’, ‘Er İrfani Yılmaz’ı neden soktunuz?’, ‘Devlete ait bir nöbet kulübesini izinsiz olarak neden istila ettiniz?’, Suçunuzu kabul ediyor musunuz?’ Sorularımıza cevap vermeyerek ve ağız birliği ederek sadece ‘vız vız’ dedikleri, tahkikatı sabote ettikleri ve kendilerine tevcih edilen suçlamalara karşı savunma yapmaktan imtina ettiklerinden ‘devlet malına zarar vermek’ suçundan tutuklanmak üzere askeri mahkemeye sevklerinin uygun olduğu kanaatine varılmıştır. İşbu tutanak tarafımızdan üç nüsha tanzim ve imza edilmiştir. Tevkif edilen zanlı arılar ilişikteki kibrit kutusundadır.”

Şopar Ayhan on parmak daktilo yazdığı için Ramazan’ın ağzından çıkanları anında şak şak kâğıda döktürmeye başlamış. Kibrit kutusundaki arılarla birlikte ifade tutanağını da alıp komutanın odasına varmışlar. Bakmışlar komutan yok. Masanın üzerine tutanağı ve kibrit kutusunu bırakıp çıkmışlar.

Bir müddet sonra odasına dönen komutan masasındaki kibrit kutusu ve tutanağı görmüş. Tutanağı okuyunca ‘Bu bir şaka olmalı.’ deyip kibrit kutusunu açınca bir saattir kutuda bekleyen ve iyice kızışan arılar komutanın elini yüzünü birkaç yerden soktuktan sonra pencereden uçup gitmiş. Komutan can havliyle kükremiş:

“Postaaaa, yazıcıuuuu! Allah’ın belaları nerdesiniz ulan?”

Ayhan ve Ramazan’ın odaya girmeleri ile komutanın şamarı suratlarında patlaması bir olmuş. Biri sağa diğeri sola fırlayıp yere kapaklanmışlar. Komutan bir gözü şiş, suratı davula dönmüş hâlde elindeki tutanağı sallayarak:

“Bu nedir lan! Siz benimle dalga mı geçiyorsunuz?” diye bağırınca bölük yazıcısı Şopar Ayhan:

“Komutan’ım biz ne yaptık ki? Sizin emrettiğiniz gibi İrfani’yi sokan ayvancâğızların ifadesini aldık

onu da tutanağa bağladık.” demiş.

Komutan, gülse mi ağlasa mı bilememiş:

“Ulan ben hayvanların ifadesini alın derken arıları değil İrfani’yi kulübeye diken onbaşıyla diğer askeri kastettim. Elimden bir kaza çıkmadan yıkılın karşımdan! Bana çabuk Tabip Üsteğmen’i çağırın.” demiş. Neyse uzatmayalım nihayetinde Şopar Ayhan, Urlalı Ramazan, nöbetçi onbaşı İzmirli Suat hepsi birlikte iki haftalığına diskoyu boylamış.

Bir ay sonra memleketten dönünce Şopar Ayhan ile Urlalı Ramazan’dan öğrendiğime göre bizim Haydar Onbaşı ile İzmirli Suat teskere alıp gitmişler. O gün öğle içtimasında tabura yeni bir asteğmen katıldı. Tabur komutanımız içtimada asteğmene hangi üniversite mezunu olduğunu sordu. Bizimki “Ziraat Fakültesi mezunuyum.” cevabını alınca Asteğmen’e:

“O zaman sana ilk görev... Burada bir nöbet kulübesi var. Eşek arıları buraya yuva yapmış. Kulübedeki arılar askerleri sokuyor. Geçen ay bir asker neredeyse ölecekti. Sen bu arıları ne yapıp edip kulübeden atacaksın.” diye emretti. Sonra bizim bölük komutanına döndü:

“Sizin hava değişimine gönderdiğimiz asker döndü mü Süleyman Teğmen?”

Bölük komutanı,

“Doğrudur Komutan’ım. Döndü, şimdi içtimadadır.” deyince tabur komutanı,

“Onu buraya gönder, Asteğmen’e refakat etsin.” dedi. Ben hemen sıradan fırlayıp kısa künye okuyarak bir selam çaktım.

“Asteğmen ile gidin ve o arıları oradan söküp atın.” diye emretti komutan.

“Emredersin Komutan’ım!” deyip yola koyulduk.

Asteğmen ile taburun doğu tarafındaki nöbet kulübesine varınca bizi mıntıka nöbetçisi olan devrem Oflu Cemal karşıladı. Cemal benim yanımdaki Asteğmen’i görünce hemen esas duruşa geçerek kısa künye okudu.

Asteğmen bana:

“Sen burada kal, yine seni sokmasınlar. Ben bir bakayım şunlara.” dedi.

Asteğmen ve bizim devre, demir basamaklardan nöbetçi platformuna çıktılar. Asteğmen kulübenin camından içeriyi gözetledi.

“Gerçekten de eşek arıları küçük bir cam kırıklığından içeri girmişler ve camların bazı köşelerine petek örmüşler.” diye söylendi. Cemal’e “Burası ne zamandan beri böyle?” diye sordu.

“Ha burası iki aydır böyle Komutan’ım. Biz de nöbetleri aşağıda tutayruk.” dedi Oflu Cemal.

Asteğmen, Cemal’e:

“Sigaran var mı?” diye sordu.

Cemal cevap veremeyince Asteğmen sert bir şekilde tekrar sordu.

“Asker sigaran var mı, dedim. Sigaran varsa çıkar ver. Bir şey yapmayacağım.” deyince Cemal cebindeki paketi Asteğmen’e uzattı. Asteğmen paketi elinin tersiyle ona doğru itti.

“Asker üç sigarayı yak ve bana ver.” dedi.

Cemal üç sigarayı birden yakıp komutana uzattı. Asteğmen sigaraları alırken bu defa:

“Bana kepini de ver bakalım.” dedi. Kepi alınca “Sen de aşağıya in.” dedi ve ağzında üç sigara elinde kep ile kulübeye girdi. Cemal merdivenlerde durup komutana bakıyordu. Merakla aşağıdan seslendim:

“Cemal, Komutan nörüyo görüyor mu?”

“Valla tertip adam ağzına cigara dumanını körük gibi doldurdu. Arılar canı derdine düştü da!” dedi. O esnada kulübenin kapısı açılınca arılar bir anda dışarı uçuşmaya başladı.

“İrfani kaç, arılar dışarı çıkaydı.” dedi Cemal. Kendisini merdivenlerden aşağıya bıraktı ve koşmaya başladı.

Kulübeden uzaklaşmıştık ama aklımız komutandaydı. Adamı arılar sokar da benim gibi olur korkusuyla hemen geri döndüm ve koşarak merdivenlere davrandım. Cemal de peşimden kulübeye doğru koştu. Bu sırada komutan elinde Cemal’in kepini sallayarak dışarı çıktı.

Cemal’e:

“Gir içeri kasatura ile camlardaki petekleri söküp at dışarı. Korkma içeride arı kalmadı.” dedi.

Arıların içeriden çıktığını duyunca ben de Cemal ile kulübeye girdim. Gerçekten de arılar köşelere küçük küçük petekler örmüştü. Cemal kasaturasıyla petekleri camlardan kazıyıp dışarı attı.

Asteğmen, Cemal’e kepini verirken,

“Bana bak asker, nöbeti içeride tut ve her on beş dakikada bir sigara iç. Senden sonraki asker de aynı şekilde kapıyı açmadan bu şekilde nöbet tutsun. Bir daha arılar gelmez buraya.” dedi.

Sonra Asteğmen ile birlikte içtima alanına döndük. İçtima tam bitmiş tabur komutanı tekmili almış alanı terk ediyordu ki bizi gördü ve geri döndü.

“Ne yaptın Asteğmen’im vazife yerine getirildi mi?” diye sordu.

“Emrettiğiniz gibi vazife ifa edilmiştir Komutan’ım!” diye tekmil verdi Asteğmen.

Tabur komutanı şaşkın şaşkın sordu:

“Biz hayvanlar ölmesinler diye ilaç bile yaptırmadık. Sen nasıl hallettin? Hayvanları öldürmedin değil mi?”

Asteğmen:

“Komutan’ım gerçekten de eşek arıları nöbet kulübesini istila etmiş ve içeriye petek örmüş. Durumu kulübenin camından müşahede edince nöbetçi askere üç tane sigara yaktırdım ve sigaraları alarak kulübeye girdim. Bir anda etrafımı arılar çevirdi. Hemen kapıyı örtüp sigaraları mütemadiyen çekip dumanını körük gibi kulübenin içine üfledim. Arılar dumandan rahatsız olur. Arıcılar da arıları kovandan uzaklaştırmak için körük kullanır. Öyle ki duman kulübeyi doldurdu ve arılar can derdine düştü. Kapıyı açınca hepsi dışarıya zorlattı. Kulübe arılardan temizlenmişti. İçerideki petekleri de nöbetçi asker kasaturası ile temizleyip dışarı atınca kulübe tamamen güvenli hâle geldi. Nöbetçi askere artık içeri girebileceğini söyleyip tekrar eğitim alanına döndük. Arıları öldürmeden bu işi hallettik.”

Asteğmen’in anlattıkları tabur komutanın hoşuna gitmiş olacak ki katılarak gülmeye başladı:

“Demek sigara ile hallettin ha! Bunların hiç birisinin aklına gelmemiş mi içeride sigara yakmak. Hâlbuki nöbet yerinde sigara içmeyeceksiniz diye elli kere emir versek de bizim askerler sigarasız sabah edemez. Neyse Allah’tan bu sorun da halledildi. En azından yok yere arıları öldürüp de günahına girmedik. Lakin şu askerin başına gelenler gözümü korkutmadı değil hani. Ona bir şey olsa başımız yanardı. Çok teşekkür ederim Asteğmen’im, birliğine hoş geldin. Bu başarılı vazifen nedeniyle sana mükâfat olarak bir hafta izin veriyorum.” dedi ve Asteğmen’in “Sağ ol komutanım!” diye bağırmasına hiç aldırış etmeden sırtını dönüp tabur komutanlığı binasına doğru çekip gitti.”

Benim hikâye bitince İt Yaşar:

“Vay be! İrfani Ağa adam akıllı adammış. Eh ne de olsa okumus bir kere.” deyince deminden beri soluk almadan beni dinleyen hazırın kahkahalarla gülmeye başladı. İt Yaşar birden kalkıp pencereye davrandı.

“İçerisi azıcık hava alsın. Su pencereyi bir açalım.”

“Dur!” demeye kalmadı, hartadak pencereyi açtığı gibi içeriye eşek arıları doldu. Pencerenin dışına arıların yuva yaptığını görmüştüm. Alerjim olduğundan yanaşamadım. Arıların içeri doluşmasıyla topuğu yağlayan kaçtı. Sadece Yaşar kaçamadı, meğer onun da alerjisi varmış. İtfaiye, jandarma, ambulans Yaşar’ı zor kurtardık.

Eee biz de yalan da olmaz hilaf da. Siz sordunuz ben de anlattım. Hem de çok laf yalansız, çok mal haramsız olmaz dedikleri gibi kısa ve öz olarak... Biz de böyle bir askerlik ettik işte. Komutanlarımdan ve tertiplerimden ölenlere rahmet kalanlara sağlık sıhhat afiyet dilerim.”

Kaldık

◆ Haluk Tanrıverdi (Âlimî)

Arzın ayarı bozuldu,
Varlığın dar’ına çattık,
Toprak, hava, su kirlendi,
Ateşin har’ına kaldık.

Mizanın ayarı şaştı,
Çapsız insafına kaldık,
Miyar gitti, tuğyan taşı,
Serkeşin ar’ına kaldık.

arz: yeryüzü, dünya

varlık: evrende var olan, her şey

dar: yetersiz;

mizan: terazi, tartı, ölçü aleti, ölçü çapsız: yeteneksiz, değersiz, önemsiz

miyar: değerli madenlerde bulunması gereken saflık, ağırlık ve değer derecesini gösteren ölçü, ölçüt

tuğyan: zulüm ile taşkınlıkta çok ileri gitme durumu;

serkeş: kafa tutan, baş kaldıran

ar: haya, edep, utanma duygusu, namus

Önce Düşün

◆ Cahit Can

Adımı atmadan kırk defa düşün
Başını dertlere sokmadan önce.
Kılı kırk yar, ince hesap yap, peşin
Ağlayıp gözyaşı dökmeden önce.

Benlik kirlerinden gönlünü pakla
Yâda ok atmadan kendini okla
Sen olsan neylersin, nefsini yokla
Ele kem göz ile bakmadan önce.

Asla unutma ki nefis engerek
Kimseye bir zarar verme bilerek
Doğacak zararı düşünmen gerek
Sel gibi kabarıp akmadan önce.

Açlardan haberi olmalı tokun
İyilik yaptıysan olmasın korkun
Söz dokuz boğumdur, dokuz kez yutkun
İyiliği başa kakmadan önce.

Ağzına geleni saydırmak kolay
Naif insanlara yakışmaz alay
Kendi yüreğine değdiğini say
Ele söz kurşunu sıkmadan önce.

Bugün var, yarın yok; güvenme vara
Borçluluk duygusu kapanmaz yara
Kendine yetmenin yolunu ara
El âleme boyun bükmeden önce.

Merhametten yoksun, amansız dağlar
Kâh fırtına eser kâh da kar yağar
Düşünmek gerekir bir de iniş var
Dağın zirvesine çıkmadan önce.

Zalime beyhude çıkmasın adın
Tat kaçırma, kaçar senin de tadın
Varsay ki alevler içinde kaldın
Gayrinin canını yakmadan önce.

Kim ki başkasına husumet gütmüş
Anla ki onlarda merhamet bitmiş
Bakarsın baykuşlar hanende ötmüş
Sen incir ağacı dikmeden önce.

Unutma ki hayat en vefalı yâr
Bir hayata ancak mutluluk sığar
Düşün ki yatağa bağlı olan var
Kendi hayatından bıkmadan önce.

Ters Öğüt

◆ İhsan Nazik

Aydın'dan gelirmiş incirin hası
Param varsa yerim yoksa bana ne
Bir türkü silermiş yürekten pası
Sevmeyen insanı sıkısa bana ne

Bahçemizin suyu gelir kaynaktan
Hiç hayır gelir mi gözü oynaktan
Padişah yapsalar çılgın manyaktan
Başına altın taç takısa bana ne

Eşekle satılan ayran mı kaldı
İşin erbabına hayran mı kaldı
Keyif çatılacak seyran mı kaldı
Dersin tuz kokar mı kokısa bana ne

Masal söylemiyor koca nineler
Tarihe karıştı bakır siniler
Harika desenli nerde çiniler
Ahde vefasızlar çokısa bana ne

Şu dünyanın var mı kulda tapusu
Hangi yana baksan farklı yapısı
Cennet cehennemın açık kapısı
Bir arı sineği sokısa bana ne

Hak dostu şairim içini döker
Her akliselimde efkârı söker
Söz sohbet bilmezi söyle kim çeker
Yanlığı gördüm mü demem bana ne

Sahibinden Komik/On üç -Yüzleşme-

◆ Mehmet Pektaş

Cengiz kâbusu hâline gelen emlakçı Aysel’le sonunda yüz yüze gelmişti. Aysel teklifsizce ofisteki koltuklardan birine otururken Cengiz’in iki omzunda iki küçük Cengizcik daha peyda oldu. Kafasında iki boynuz, arkasında bir kuyruk, omzunda kırmızı pelerin, elinde de ucu çatal bir mızrak bulunan sol taraftaki Cengizcik,

“Bunca zamandır gözünde büyüttüğün bu yer çücesi miydi lan! Tüh senin kalıbına!” derken beyaz kıyafetli sırtında iki kanat bulunan sağdaki Cengizcik,

“Cengiz bu senin bildiğin insanlara benzemiyor, aman dikkatli ol; sonra pişman olma.” diye yalvarıyordu.

Soldaki Cengizcik, sahibine uzun bir küfür savurduktan sonra,

“Ulan bir de üçkâğıtçılığın, sahtekârlığın ordinaryüs profesörüydüm diye geçinirsin. Onca süper gücün var. Bu kadını bu pasajda barındırırsan adam değilsin!” diyordu.

Sağdaki kanatlı Cengizcik,

“Yalvarırım bu defa olsun beni dinle. Herkes seni bu kadına karşı uyardı. Burayı tutarken Aysel’i sormadın mı, dediler. Bak aklını başına al.”

Soldaki,

“Ulan bir buçuk metrelik şu kadından mı korkuyorsun? Vur masaya yumruğunu. Bu bölge bundan sonra benim de. Gerekirse taşısın gitsin ofisini.” derken elbette Aysel’in boyunun bir o kadar da yerin altında olduğunu bilmiyordu.

Cengiz, omzunda toz varmış da onu silkiyormuş gibi elinin tersiyle sağ omzuna bir fiske savurdu. Kanatlı Cengizcik bir anda kayboldu. Soldaki Cengizcik, sahibinin aklını çelmiş olmanın verdiği keyifle bir sigara yakıp dudağının kenarına kıstırdı:

“Ha şöyle!” deyip Cengiz’in omzuna yayıldı, elini de sahibinin boynuna attı.

Cengiz, her ne kadar korkularını biraz olsun dağıtmış olsa da Aysel’in rahat ve kendinden emin tavırları karşısında dizlerinin titremesine bir türlü engel olamıyordu.

Soldaki Cengizcik,

“Süper güçlerini kullan aslan parçası, şu kadının beyninin içine gir bakalım ne var ne yok.” dedi.

Cengiz, hemen Aysel’in gözlerinden beynine doğru bir hamle yapmaya kalktı. Fakat beklemediği bir engelle karşılaştı. Aysel’in uzun takma kirpikleri giyotin gibi açılıp kapanıyor ve Cengiz’in

sinyallerine engel oluyordu. Cengiz, birkaç denemeden sonra kirpikleri aşmayı başarsa da Aysel’in beynine bir türlü giremiyordu. Sinyaller daha önce karşılaşmadığı bir kalkana çarpıp geri dönüyordu. Karşısındakinin de kendisi gibi süper güçleri olduğunu anlaması uzun sürmedi.

Aysel’in süper güçlerinden birisi herkese tanıdık gelmesiydi. Onu gören herkes mutlaka birine benzetir, daha önceden gördüğü hissine kapılırdı. Bu özellik kısmen Cengiz’de de vardı. Sadece kendisinde bulunduğunu sandığı özelliği başkasında görmek onu çok şaşırtmıştı. Aysel’i birilerine benzetecek oluyor ama bir türlü çıkaramıyordu. Ama mutlaka onunla daha önceden görüşmüş, konuşmuştu belki de akrabaydılar, buna yemin bile edebilirdi. Gerçi Cengiz her şeye yemin ederdi ama bu defa durum farklıydı.

Aysel’se iki dakikada Cengiz’le samimiyeti kurmuştu. Karşısında sanki 40 yıllık bir tanıdığı var gibi rahat rahat konuşuyordu. Gizlisi saklısı yoktu. Ailevi konular ortalığa saçılmıştı. Eniştesinden yana dertliydi, kaç gündür onunla uğraşıyordu.

“Bizim Faruk enişteyi bilirsin, Sevim’e etmediğini bırakmıyor. Şimdi de iddia middia işlerine girmiş. Borç gırtlakta, kızın maaşı hacizli. Ümit’le Bülent’te de zaten yok. Böyle olunca Erol ne yapsın? Geçen söyledim Mehmet Ali’ye. Napiyim canım o da gitsin Hüseyin’le halletsin. Onun hakkından anca Süleyman gelir amma neyse...”

Bu sırada Aysel’in telefonu hiç susmuyordu. Aysel, çalan telefonlara göz ucuyla bakıp sessize alıyor, anlatmaya devam ediyordu. Cengiz, darma duman olan kafasını sol taraftaki Cengizcik’e çevirip içinden,

“Kim ulan bunlar?” dedi.

Cengizcik, Cengiz’in omzunda çilingir sofrasını kurmuştu, “Boş ver.” anlamında elini sallayıp kadehini Cengiz’e doğru kaldırdı:

“Şerefe!”

Aysel, Cengiz’i öyle bir atmosfere sokmuştu ki Cengiz, onun anlattıklarının hepsini tanıyor olmalıydı. Araya girip “Bu kim?” dese sanki çok kötü bir şey yapmış olacaktı, hele hele “Ben tanımıyorum.” dese kıyamet kopacaktı. Bu yüzden Aysel’e kafa sallayarak eşlik etti, yeri geldi “hı hı” dedi, yeri geldi enişteye o da bir iki beddua etti.

Aysel bir ara duraksayıp sigarasını çıkarınca Cengiz sigarayı yakmak için davrandı. Aysel’in yüzüne savurduğu dumanla öksürüğe boğulurken

içini kemirip duran konuyu da açtı:

“Abla bu arada kusura bakma sana da haber veremedik böyle apar topar taşındık. Eleman da burayı bulunca... Yani işte...” dedi.

Aysel:

“Olur mu öyle şey ablam? Biz zaten daha çok kiralama üzerine çalışıyoruz. Satılık yerleri sana yönlendiririm.” dedi.

Cengiz duyduklarına anlam veremiyordu. Ense-sine şaplağı yiyince kendine gelir gibi oldu. Başını sinirle sola çevirdi, Cengizcik kafayı bulmuştu:

“Ben alkol değilim Sarhoş Bey! Vallahi bir kadeh içtim. Bakma bana öyle.” diye bağıyordu.

Bu sırada Aysel susmayan telefonlarından birisini açtı:

“Ay Bilo ablam, bizim Cengiz’in ofisindeyim. Hemen gel de paranı vereyim.” dedi.

Cengiz, içinden “Ulan ne ara bizim Cengiz olduk?” diye düşünürken zıncı diye kapı açıldı, Bilo içeri daldı. Cengiz, bu defa kırılacak dökülecek bir şey var mı diyerek etrafa göz gezdirdi. Kaçmak için kapıyla arasındaki mesafeyi hesap etti. Bilo daha önce atıp savurduğu gibi Aysel’i öldürmeye falan kalkarsa kaçmak mı masanın altına girmek mi daha mantıklı diye düşündü.

Bilo nefes nefeseydi:

“Yuv abla neredasin sen?” diye çıkışacak oldu Aysel’e.

Aysel gayet rahat, sigarasından bir nefes çekip karşısında dikilen Bilo’ya doğru üfledi. Diğer eliyle saçlarına dokundu. Fıkır fıkır sesiyle,

“Nasıl, saçlarım güzel olmuş mu ablam?” dedi.

Bu hamle Bilo’nun ayarlarını karıştırmaya yetmişti. Aysel küçük çantasını açıp tomar tomar para çıkarmaya başlayınca Bilo’nun gözleri büyüdü, ağzından yere şapır şapır su akmaya başladı:

“Güzele ne yakışmaz ablam!” diyebildi.

Cengiz bir yaşına daha giriyordu. Aysel’in ufak çantasından deste deste para çıkıyordu. Bilo çıkan paraları ceplerine, koynuna, koltuğuna, donunun içine doldurduğu hâlde çantadan hâlâ para çıkıyordu. Aysel çıkardığı son destenin içerisinden 200’lük bir banknot çekti. 200’lüğü çantasına koyup çantanın yan gözündeki bozuklukların içerisinden 180 lira çıkardı. 180 lirayı desteye ekleyip bunu da Bilo’ya uzattı:

“Ablam, Ahmet 5 numaranın musluk contasını değiştirmiş, 20 lira ona kestim. Haberin olsun.” dedi.

Koynu koltuğu her yeri para ile dolan Bilo,

“Yuv abla zaten üç kuruş para kazanirik, onu da sen kesirsin. Yuv etma kesma paramizi. Nolecak

apartmana toplanan aidatlardan kes gitsin.” diye itiraz etti.

Aysel:

“Ablam, senin dairene takılmış, milletin parasından niye keselim?” dese de Bilo 20 lira için yarım saat kadar dil döktü ama Aysel’i razı edemedi. Sırtarak dışarı çıkacakken Aysel arkasından seslendi:

“16 ile 22 numaradaki kiracıları değiştirdim ablam. Çatıdaki daireyi de satışa koyacağım. Onun parasıyla arazi alacağım.”

Bilo:

“Sen bilirsin ablam. Sen ne yaptın da sesimizi çıkardık. Bizim gayrimenkuller sana emanet. Nasıl edersen eyle et.” dedi.

Üç beş gün önce Aysel’i asıp kesmekten bahseden adam şimdi gayrimenkullerinin alım satımını bile ona bırakıp kuzu kuzu gidiyordu. Bilo’nun arkasında Aysel de çıktı gitti.

Cengiz ofiste yalnız kalınca yardım umarcasına sol omzundaki Cengizcik’e baktı. Cengizcik çoktan sızıp kalmıştı. Ayaklarını Cengiz’in kulağına dayamış, boylu boyunca yatıyordu. Cengiz, sağ omzuna bakındı; orası zaten bomboştu. Ani bir kararla sol omzundaki Cengizcik’i bir hamlede tutup masasının üzerine koydu. Onu parmağıyla birkaç defa dürtüp kendine getirmeye çalıştı. Cengizcik’in uyanacağı yoktu. Bu defa masadaki su şişesini bardağa boşalttı. Cengizcik’i de kafası üstü bardağa soktu. Kısa süre sonra bardaktan “Guluk guluk” diye ses gelmeye başlayınca Cengizcik’i sudan çıkardı. Bir an bekleyip tekrar soktu, çıkardı. Soktu, çıkardı; soktu, çıkardı. Cengizcik mosmor kesilmişti, fırsatını bulunca,

“Napıyorsun lan delirdin mi?” diye çıkıştı sahibine.

Cengiz, elindeki masaya fırlatır gibi bırakıverdi:

“Söyle lan, ne yapamaz?”

Cengizcik, toparlanmaya çalıştı:

“Ne biliyim oğlum ben? Bana mı sordun buraya gelirken?” dedi.

Cengiz elini kaldırdı:

“Ulan demin akıl verip duruyordun şöyle et böyle et diye... Konuş yoksa çarparım.”

Cengiz,

“Ne hâlin varsa gör!” cevabını alınca elini Cengizcik’in üstüne indirdi. Elini kaldırdığında Cengizcik yok olmuştu.

Gönül Nasihat Dinlemez

◆ Mustafa İmir

Ne izahat ne tembihat
Gönle beyhude nasihat
Söylersen sende kabahat
Gönül akli dünden yener

İç sesi boşa ünlemez
Durup dururken inlemez
Gönül nasihat dinlemez
Gönlü dizginlemek hüner

Ne dinginleşip durulur
Ne koşturmaktan yorulur
Ne kabahati sorulur
Israrla inada biner

İçinde yanıp korlaşır
Akıl, sağduyu darlaşır
Baş edebilmek zorlaşır
Yoluna gül dökse çığner

İmrendiği zamanlara
Uğradığı limanlara
Anlam yükler dumanlara
Hoş havası ruha siner

Belli belirsiz niyeti
Müphem kalır mahiyeti
Başa derttir nihayeti
Ruhta yanar ruhla söner

Yağınca başa kırağı
Gözde tüter gençlik çağı
Mevsimsiz yeşerir bağı
Beğendiği dalda tüner

Koyduğun sınıra uymaz
Aklın dediğini duymaz
İç güzelliğine doymaz
Devranı kendince döner

Ne ararsan var gönülde
Yanlışlık bulur bülbülde
Bazen kusur görür gülde
İpsiz kör kuyuya iner

Üstüne gitsen darılır
Narindir kolay kırılır
Yarası müşkül sarılır
Kendi coşar kendi diner

Başka dilde yok tekabül
Onsuz ruh tanımını müşkül
Engin, dingin, zengin gönül
Karanlık dünyada fener

Belli ki gönlünle derdin
Güzel nasihatler verdin
Sanma ki murada erdin
Sen ne önerirsen öner

Gönül tatmin olmaz azla
Gönlüne yüklenme fazla
Mümkün olduğunca nazla
İmir gönle neler dener

Fakirlik Destanı

◆ Yasin Şen

Fakirdi, düşküdü, parası yoktu
Parayı bulunca kıymetli oldu
Ardından konuşan düşmanı çoktu
Dostları çoğaldı hürmetli oldu

Sakince sessizce gözlerdi yolu
Belli de olmazdı sağıyla solu
Adamın yüreği hüznle dolu
Yakını çoğaldı zahmetli oldu

Bir eşi var idi severdi onu
Hasretle, sevgiyle anardı onu
Yoldaştı gönlüne bilirdi bunu
Göçtü kadıncağız rahmetli oldu

Fakirken ağzında var idi tadı
Anılmazdı onun şehirde adı
Ne hâkim bilirdi ne de bir kadı
Sövmeye alıştı hiddetli oldu

Parası olunca huzuru gitti
Zenginlik başladı fakirlik bitti
Yılışık insanlar canına yetti
Nedense el âlem cüretli oldu

Bir soğan bir ekmek yeterdi ona
Huzuru var idi değerdi cana
Önceden göçmüştü babayla ana
Fakirlikten onlar illetli oldu

Oturdu sofraya şöyle bir baktı
Efkârı çoğaldı sigara yaktı
Maziye düşündü gözyaşı aktı
Yediği yemekler lezzetli oldu

Bilinmezdi adı köhne âlemde
Kalmazdı yüreği uzun elemde
Silmişti dünyayı tek bir kalemde
İsmi andılar şöhretli oldu

Gençlik geçmiş para neyine gerek
Bu yaşta geleni rüzgâra verek
Ömür harap olmuş yıkılmış direk
Derlerdi adama “İbretli oldu!”

Oturdu köşeye düşündü durdu
Fikretti encâmı zihnini yordu
Kederi çoğaldı bir hadde vardı
Yürekte hüznler külfetli oldu

Çok da yaşamadı gitti dünyadan
Haberı olmuştu türlü kavgadan
Mirasçılardan açtığı davadan
Kurtuldu sonunda rahmetli oldu

Servet Kula Emanet

◆ Osman Akçay

Olmayınca cebinde bir garibin parası
Sormazlar akıl edip sofrasında aş mı var
Çaresizlik içinde kanar iken yarası
Görmezler bu kişinin gözlerinde yaş mı var

Sırta bindikçe biner fani âlemin derdi
İtibar uçar gider kepaze eder merdi
Dünya oysa cennetin kazanıldığı yerd
Dost sanılan herkesin yüreğinde taş mı var

Unuturlar nedense dostluğun anlamını
Çok görürler vermeyi Allah'ın selamını
Esirgerler ne yazık bir cümle kelamını
Ağzında dil olmayan insanlarda baş mı var

Birinden borç istense umutlar boşa çıkar
Vermemek için herkes kulaklarını tıkar
Bir de nasihat edip hemen gönlünü yıkar
Servet kula emanet mezarda maaş mı var

Bu Ne Hırstır Ne Tamah

◆ İbrahim Berber

Bu sendeki tamah nedir kardeşim
Ekinlerin yarısını satmışsın
Var mı öyle ele yedir kardeşim
Tarlamızın darısını satmışsın

Boruları nerde kaldı sobamın
Düğmeleri üstüneydi abamın
Gözü gibi bakıyorken babamın
Tam beş kovan arısını satmışsın

İskarpinin niye çıktı saraçtan
Düze varsak gözükdü yamaçtan
Dal kırmadan topluyorduk ağaçta
Eriklerin irisini satmışsın

Bulamadım siyah paltom nerede
Kış günleri giyiyordum yörede
Şikâyet var at eksilmiş harada
Ahmet Bey'in dorusunu satmışsın

Daha henüz gün doğmadan en erken
Çoban servet otlatmaya giderken
Hangi ara hayvanları güderken
Bir celebe sürüsünü satmışsın

Sığırtmacın sen çökmüşsün malına
Ali Hoca dolamıştı diline
Oğlum şöyle nerden geçti eline
Yazılının sorusunu satmışsın

Ayşe ablam Fatma ablam ikisi
Bir düğünde kaybolmuştu takısı
Neden sonra ancak çıktı kokusu
Belediye korusunu satmışsın

Bir sonu var durmak bilmez koşmanın
Şu zavallı komşu kızı Esmen'in
Bahçedeki kör tıpalı çeşmenin
Demir bakır sarısını satmışsın

Hiç nasibin olamamış hayâdan
Meleyerek tuz yalardı kayadan
Sakın sanma anlamadım sayadan
On oğlağın birisini satmışsın

Be hey hırsız çirkin adam müptezel
Yan yan bakma bana şöyle beri gel
Boş vaktimde okuyordum ne güzel
Teksasların serisini satmışsın

Ne söylesem senin gibi herife
Bilmem artık hacet var mı tarife
İlham gelmez olmuş şair ârife
Garibimin perisini satmışsın

Yeter artık canımıza estiğin
Kabullenmez toprak diye bastığın
Ahaliye göstermelik kestiğin
Kurbanlığın derisini satmışsın

Korkusuz Korkak

◆ Şükrü Atay

Kemal Sunal anısına

Kira ödeyemez gariban mirim
Herkes tarafından ezilir dâim
Fakir bir odacı, adı Mülâyim
Soyadı da Sert'miş, Korkusuz Korkak

Hastaneye gider karışmış rapor
Altı aylık ömrün var demiş doktor
İyi geçir günü hiç olma mosmor
Bu da ona dertmiş, Korkusuz Korkak

Korkusuz Mülâyim olup nam salmış
Odacıyken sanki bir patron olmuş
Bombacı Mülâyim lakâbı kalmış
Patlasaydı pertmiş, Korkusuz Korkak

Amorti Kazım'dan bir bilet almış
İkramiye büyük, cebi de dolmuş
Ömrüm biter diye saçını yolmuş
Şansı çok cömertmiş, Korkusuz Korkak

Zamansız para da olmuş tuvalet
Karışmış raporlar kopmuş kıyamet
Mülâyim Ters ölmüş dilemiş rahmet
Çok da civanmertmiş, Korkusuz Korkak

Bombacı Mülâyim bomba gibiymiş
Cesurmuş, adamın sanki dibiymiş
Böyle olacağı zaten belliymiş
Delikanlı mertmiş, Korkusuz Korkak

Demem o ki böyle çok olmuş olay
Yanlış karantina bu dile kolay
Yanlış bir imzayla yanlış bir onay
Dostları namertmiş, Korkusuz Korkak

Benzer isme yanlış ilaç verilen
Yanlış tedavisi çok geç görülen
Maaşı da öldü diye kesilen
Hepsiyle hemdertmiş, Korkusuz Korkak

Ben cesurum diyen kişi korkaktır
Yaşayan hayalet ya da hortlaktır
Belki yumruk yemiş, gözü patlaktır
Biraz lâcivertmiş, Korkusuz Korkak

Şapkamın Altında

◆ Hülya Tozlu

“Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.”

Çağ “Teknoloji Çağı” olunca uzaklar da yakınlaştı. Sosyal medya paylaşımlarıyla bugünlük eskilerle kavuştu.

“Nerede kaldın?” diye sorardı analığım hemen her seferinde ve babam da,

“Şapkamın altında.” yanıtını verirdi hep.

On yılların ötelediği çocuklar yanı başıma düşer oldu. O günlerin ben’i olmuşlar bugünlerde. “İnsan biriktirmek” dedikleri bu olsa gerek. Sevmişler, döndüler, buluştular, itibar ettiler her türlü... İdolleriymişim şık giysilerim ve şapkalarım. Marka şapka ile geldiler kendileri de bir model. Şimdi de şapkalıyım, ekonomik bir kasketle. Bu davete icabet ederken yoktu cebimde para. Kalmamıştı insanların alkışladığı mevki durumlarım. Yoksuldum ama sanatçı duyarlılığımla kuyruğum dik, kendime saygılıydım hâlâ. Bugün birer cici hanım olmuş dünkü çocuklar sevgilerinin varsıllığıyla sevdiklerinin ardına düşmüş.

Buluşma mekânı Ortaköy ve ünlü sahil restoranına davet. Eli, gönlü bol bugünün yoksulu ben ille de bir armağanla gitmeliyim davete ve dolaşıyorum bir bir satış stantlarını her açıdan en uygun ne alabilirim acaba? Sonunda cebime uygun, boncuklu bir kürdan taşıyan seramik bir “postal obje”de karar kıldım. En azından nezaket yoksunu olmayacaktım o masada, bana getirdikleri marka armağanlara karşı devede kulak da kalsa... Satıcı hanımı hiç unutmadım her nedense. Minicik, esmer, saçları begüm topuzu, ödün vermez ifadesiyle belli ki o da ben gibi kazanmak arzusuna karşın hiç de gereksinmesi yokmuşçasına...

On yıllar gelip geçmeyi sürdürmekte. Yıllar yılları kovalasa da üvey annemin yaşattıkları ardımı bırakmamakta. Başaramadıklarımın biri de affedemediğim eziyetlerini hiç unutmamak. Her hâl ve şartta hatırlıyor beynim.

Günbegün arttıkça yaşamsal zorluklarım,

girdikçe çıkamadığım açmazlarım ve işte sonunda yolum düştü bir “Yaşam Evi”ne. Orada emniyet içinde kabuğuma çekilerek yoluma baksam da yılbeyil eklenen sakinlerin biri de anımsadığım bir yüz oldu. Ortaköy’deki süslü kürdan aldığım satıcı minik kadın. Şakıyarak hoş sesler üreten Serçe(!)miz bir yana sesini kükreyerek yayan bir kara bulut gibiydi ödün vermez sert duruşlu bu minik. “Hep ben, yalnız ben, önce ben, ben var ya ben” diyerek sesli romanlar yazan bir sesli kitap. O okumalara maruz, şapkamla dolaşan ben.

Aralıksız yakınmalarına mahkûm yaşadığım eşimden ayrılmayı başardığımda, bir başka kadın benzeri iş yaşamımda yanımda bitti. Durmadan dert dinlemek, hatta yalnızca dinleme duvarı görevi görmek nedir duvarlara sormalı. Kaçmakla kurtulamıyor mu insan? Üvey annem de hep kusur yaratan, durmadan aşağılayıcı, yıpratıcı tutumlarıyla ezmiş de ezmiş iken ardından “koca” tanımıyla karşılaş, git iş arkadaşı, bitmedi yol arkadaşı ve ölmedim henüz de görece günler bitmedikçe devam mı?

On yıllar geçmeyi sürdürmekte böyle. Kader belirleyici, şöyle bir karıştırdı bizleri yeniden kevgiriyle ve evet bu kez o hanımla bir odanın kader arkadaşı oluverdik kötünün en iyisi şartlarda. Şapkalarım duruyor, kapüşonlu eşofmanlarım da var ve üvey annem vekil göndermeyi sürdürmekte. Sistemin yaşatma modeli böyle olmalı da kader dediğimiz olgu da kimilerimizi bağlıyor anlaşılın. Ama yetmiyorsa da ahir ömrümde “Yeter artık!” demekteyim çaresizce.

Nerede kaldıysanız kalın; şapkamın altındakiler.

Şapkamı çıkardım artık!

Cenaze Namazı

◆ Ömer Kara

Hocam, bana sorun siz o gavatı
Ölmedi çok şükür, geberdi gitti
Lacivert takımı, bej kravatı
Günahı iyice kabardı gitti

Sanki Karaman'ın sahte koyunu
Önce masum, sonra çıkar oyunu
Bilen yoktur bir tek güzel huyunu
Ahlakı zehirdi, biberdi gitti

Sinsice konuşur, haset gülerdi
Elek alır dağı taşı elerdi
Sapık akımlarla köyü bölerdi
Fikri fikirsizce rehberdi gitti

Yalan söylüyordu komada bile
Hatta iki eli semada bile
Camiye uğramaz cumada bile
Düğünde şölende kamberdi gitti

Gitti işte, dünya ona kalmadı
İyiden, doğrudan nasip almadı
Helal yediğini gören olmadı
Göbeği harama ambardı gitti

Her an dört dönerek şaşkı gözleri
İnce ince bakıp süzer bizleri
Edepsiz, pervasız gafil sözleri
Sinemizden vuran teberdi gitti

Daim "Benim özüm, sözüm bir" derdi
"Rabbim ne var ne yok bana ver" derdi
Bazen afyon özelliği gösterdi
Bazen kafa yapan kubardı gitti

Nasıl bir arsızdı, utanmaz meret
Korkutmadı onu Velvel'le Sırat
Maskenin altında nursuz bir surat
Maskenin üstünde dilberdi gitti

Yoğurt için maya çalardı göle
Çıkarla değişti dikenini güle
Gâh müfreze, gâhî eşkıya ile
Ayrılmazdı, hep beraberdi gitti

Pek olurdu çiftesiyle, tekmesi
Haramdı yediği bütün lokması
Kıbrıs Savaşı'ndan sağlam çıkması
Köye gelen kara haberdi gitti

Karpuz eker, deve bağlardı dama
Üzüm için aşkı vururdu çama
Konuşması gayet inceydi amma
Medeni değildi, barbardı gitti

Meraktayım ne yapacak mezarda
İmkân olsa bu oyunu bozar da
Nefsini satılık edip pazarda
Parayla it kırkan berberdi gitti

Ruhu falan yoktu, leş vardı tende
Hiçbir müspet anı koymadı bende
En ufak menfaat gördüğü anda
Yapışır bırakmaz, cebbardı gitti

Dediğimin hepsi doğrudur keza
Seymani usandı bak yaza yaza
Zaafları vardı kadına, kıza
Yalandan da olsa kibardı gitti

Kargış

◆ Ökkeş Maraşî

Nefsini put yapıp ona tapanlar
Kâbe'ye dönüp de namaz kılmasın
Parayı bulunca yoldan sapanlar
Ettiğiniz yanınıza kalmasın

Atıcıyım deyip boşa sıkanlar
Faizi katlayıp ocak yıkanlar
Saçını yağlayıp peruk takanlar
Gerisinin kıllarını yolmasın

Doğrunun belinde odun kıranlar
Beze tuz dökerek yara saranlar
Aklını belinden yana yoranlar
Erkeğim deyip de hünsa olmasın

Sokaklarda serme seyip gezenler
Karun gibi güçsüzleri ezenler
Ağzı küfür dili tezek ezenler
Belasını elimizden bulmasın

Düşünmeyin bu ümmetin halını
Aman ha bol verin itin yalını
Güneşlik eyleyin gargat dalını
Kudururken paçamızdan dalmasın

Dalında kurtlandı döküldü hurma
Ey Maraşî kargış eyleyip durma
Kafanı dünyanın işine yorma
Kapımızı badısaba çalmasın.

Yeniden Başlayalım

◆ M. Nihat Malkoç

Yaktığımız canların ateşini kısıalım
Beynimizdeki zehri idrâklerden kusalım
Ya doğru söyleyelim ya bir ömür susalım
Hakk'ın sesi gür çıksın, iblisi taşlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Akittiğimiz yaşlar yangınları söndürsün
Yönümüzü kibleye, hakikate döndürsün
Semaya kalkan eller, acıları dindirsin
Kırılan fidanları, sağaltıp aşlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Mazlumlar kan ağlarken zalimler hiç gülmesin
Zifiri göklerinden bulutlar çekilmesin
Yetimlerin gözünden giryeler dökülmesin
Hakikat güreşinde yalanı tuşlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Kalbinde dolunayı uykusundan uyandır!
Hakk'a tuzak kuranı nâr-ı cahîmde yandır
Ruhumuzdaki ışık gözlerden yansıyandır
Hakk'a kan kusturanı bir güzel haşlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Hakikat ayan olsun, siyah ayrılısın aktan
Bu çarpma işleminde var çıkmaz iki yoktan
Nedamet duygusuyla af dileyelim Hak'tan
Dolu olanı görüp boşları boşlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Aynalarda kaybolan, sırlı camda bulunur
Kibrin kızıl saçları elbet bir gün yolunur
Kafa yormalı insan, nasıl adam olunur?
Dün elden uçtu gitti, yarını düşleyelim
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Tebessüm uykudadır, uyandırmak ne güzel
Temeli hakikate dayandırmak ne güzel
Samimiyeti aşka boyandırmak ne güzel
İslâm'ın ikliminde bir ömür kışlayalım
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım

Kanadı kırık kuşlar elbet bir gün uçacak
Bugün solan karanfil, elbet bir gün açacak
Yılanların uykusu elbet bir gün kaçacak
Bebelerin kalbine ahlâkı işleyelim
Nasuh tövbesi edip yeniden başlayalım